

یادداشت علمی

گزارش سه گونه زنبور پارازیتوئید کرم قوزه پنبه *Helicoverpa armigera* (Hub.) (Lep. Noctuidae) از ایران

تقی درویش مجنی^۱ و جی. سدیو^۲

در بررسی‌هایی که در سالهای ۱۳۷۶-۱۳۷۸ روی کرم قوزه پنبه در استان گلستان انجام شد، سه گونه زنبور پارازیتوئید از خانواده‌ی Ichneumonidae جمع‌آوری گردید. با توجه به منابع موجود، این سه گونه قبلاً از ایران گزارش نشده‌اند.

- 1- *Barylypa amabilis* Tosq.
- 2- *Barylypa pullida* Grav.
- 3- *Ichneumon sarcitorius* L.

گونه‌های ۱ و ۲ از گرگان، گنبد، مینو دشت، کردکوی، بندر ترکمن علی آباد، فاضل آباد، نوده ملک، هاشم آباد و جعفر آباد در مزارع پنبه و سویا در مهرماه ۱۳۷۶ جمع‌آوری شد. گونه‌ی ۳ از حومه‌ی گرگان و نوده ملک در تاریخ ۷۷/۷/۱۷ و ۷۷/۷/۲۳ جمع‌آوری شد. در بین نمونه‌های جمع‌آوری شده جنس *Barylypa* از تراکم جمعیت بیشتری برخوردار بودند. فعالیت این زنبورها در اواخر فصل زراعی روی آفت مشاهده شد. این گونه‌ها، لاروهای سنین آخر آفت را پارازیت کرده و حشرات کامل زنبور در مرحله‌ی شفیرگی کرم قوزه پنبه خارج شدند.

۱- گرگان - مؤسسه تحقیقات پنبه کشور - بخش تحقیقات گیاهپزشکی - صندوق پستی ۴۸۳ - ۴۹۱۷۵.

۲- موزه حشره‌شناسی کشور جمهوری چک.
این یادداشت علمی در تاریخ ۸۰/۴/۱۳ دریافت و چاپ آن در تاریخ ۸۰/۷/۱۵ به تصویب نهایی رسید.

Scientific Note

New Report of Parasitoid Ichneumonid Wasps of Cotton Bollworm

Helicoverpa armigera (Hub.) (Lep. Noctuidae) in Iran

T. Darvish Mojeni¹ & J. Sedivy²

During 1997- 1999, studies were carried out to determine parasitoid wasps associated with cotton bollworm, *Helicoverpa armigera* (Hub.) in Gorgan cotton fields. Three ichneumonid wasps were collected and identified as follows:

- 1- *Barylypa amabilis* Tosq.
- 2- *Barylypa pallida* Grav.
- 3- *Ichneumon sarcitorius* L.

The first two species, were collected from Gorgan, Gonbad, Minou – Dasht, Kordkouy, Fazel – Abad, Hashem – Abad and Jafar – Abad in Cotton and Soybean field during fall 1997. While *Ichneumon sarcitorius* was collected only in Gorgan and Noudeh – Malek. These wasps attack last larval instars of the pest and adult wasp were emerged from pupae.

1- Cotton Research Institute of Iran. 49175 – 483, Gorgan- Iran.

2- J. Sedivy, Research Institute for Crop Protection 16106 PRAHA 6-RUZYNE.